

GEOGRAFIA

5. ročník

Časová dotácia: 2 hod týždenne/ 66 hod ročne/

Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí zeme: uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehĺbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom. Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získavajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, obyvateľmi a ich výtvarmi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Ciele vyučovacieho predmetu v prepojení na kľúčové kompetencie

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosť krajiny. Patria medzi ne:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu
- Pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme
- Pri vyučovaní geografie klásť veľký dôraz na literatúru ako zdroj /nielen učebnice, ale aj odborné a populárnovedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie/
- V obsahu geografie sa snažiť o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach /história, biológia, fyzika, chémia/

- Rozvíjať podnikateľské zručnosti žiakov spracúvaním projektov
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete
- Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách

Obsah

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard, požiadavky na výstup z celého stupňa
Objavovanie Zeme a vesmíru	Zem ako planéta vo vesmíre. Tvar Zeme. Cesty do vesmíru a na Mesiac. Slnčná sústava, Slnko, planéty v Slnčnej sústave, Mesiac, vesmír, planéta Zem. Tvar Zeme, pohyby Zeme – obeh okolo Slnka, rotácia Zeme okolo osi, dôsledky pohybov.	Opísať tvar Zeme podľa glóbusu. Predviesť s glóbusom rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci a ako to súvisí s otáčaním Zeme okolo osi. Uviesť, aké sú dôsledky obehu Zeme okolo Slnka na rôznych miestach na Zemi. Poznať dobu otočenia Zeme okolo osi a obehu okolo Slnka.
Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta. Plavby K. Kolumba, F. Magalhaesa, J. Cooka, Vascode Gama, svetadiely, oceány	Svetadiely, ostrovy, polostrovy, oceány, moria, prielavy, zálivy	Čítať základné údaje z mapy. Opísať, čo zobrazuje mapa podľa jej legendy. Pripraviť si diskusný príspevok o cestách a ich význame pri objavovaní sveta
Mapa a glóbus	Glóbus, zemská os, póly, svetové strany, zemské pologule, rovnobežky, poludníky, nultý poludník, rovník, zemské pologule, obratníky, polárne kružnice. Mapy, automapy, mapy na internete, plán mesta,	Na glóbuse určiť zemskú os, severný pól, južný pól, zemské pologule, rovník, nultý poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice. Určiť svetové strany na mape a v teréne. Zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju. Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami. Odmerať vzdialenosť na mape grafickou mierkou.

	<p>tematické mapy, turistické mapy.</p> <p>Legenda mapy – symboly, znaky, čítanie mapy, získavanie údajov z mapy, zakresľovanie údajov do mapy.</p> <p>Grafická mierka ú nezavádzať číselnú mierku/ a meranie vzdialeností na mape, legenda mapy.</p> <p>Geografická poloha, geografické súradnice.</p> <p>Orientácia na mape, určovanie geografickej polohy.</p>	
<p>Ako vytvorila príroda najkrajšie miesta na Zemi</p>	<p>Stavba Zeme, zemské jadro, plášť, zemská kôra, zemské platne a ich pohyb, vznik pohoria, vznik zemetrasenia, sopečná činnosť a i. , cunami, zlomy.</p> <p>Kaňony, vodopády, jazerá /činnosť vody, riek, ľadovca/, prítoky, delta. Činnosť vetra.</p> <p>Púšte, skalné mestá /činnosť vetra/.</p> <p>Dažďové lesy, savana, lesy, púšť /rastlinstvo, živočíšstvo/</p>	<p>Na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme.</p> <p>Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach /pologuliach/, vymenovať a ukázať na mape a glóbusu oceány, svetadiely. Opísať pohyb zemských krýh.</p> <p>Vysvetliť, ako vzniká pohorie, sopka, sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských krýh. Určiť na mape vybrané povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky. Porozprávať zaujímavosti o nebezpečenstvách vysokých pohorí. Určiť na mape sopečné oblasti, oblasti zemetrasení. Opísať ich výnimočnosť. Určiť na mape sopečný pás a ktoré oblasti sveta sú najviac ohrozené. Uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im /cunami, zemetrasenie/. Vysvetliť, ako pôsobia rieka a vietor na zemský povrch. Na základe príkladov porovnať oblasti na Zemi podľa rastlinstva.</p>

Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek	Sídla na Zemi. Mestá a dediny /ako žijú ľudia na rôznych miestach Zeme/. Kultúrne a technické stavby - /pr. chrámy, pyramídy.../ Pamiatky UNESCO	Na príklade modelového regiónu vytvoriť podrobnú charakteristiku regiónu. Pripraviť prezentáciu o živote ľudí vo vybranej oblasti. Vytvoriť mentálnu mapu svetadielov.
---	--	--

Učebné zdroje:

- Ružek a kol.: Geografia pre 5. ročník ZŠ, VKÚ, 2009
- Odborné časopisy: Nationalgeographic, GEO, Ľudia a zem
- Čas na Zemi

Hodnotenie

Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy a projekty.

Učebné osnovy podľa školského vzdelávacieho programu – ISCED 2 – r.2008

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak sa v tejto oblasti učí chápať dôležitosť komunikácie medzi spolužiakmi. Učí sa obhajovať, zdôvodňovať a rešpektovať názor ostatných. Vie ochraňovať svoje právo a plní si svoje povinnosti, učí sa zodpovednosti za prácu v skupine.

Témy : Pripraviť prezentáciu o živote ľudí vo vybranej oblasti

Environmentálna výchova

Táto téma učí žiakov všímať si priestor, v ktorom žijeme. Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta. Vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi. Hľadať riešenia na otázky, prezentovať svoje riešenie problémov. Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť.

Témy : Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta. Vychádzka do okolia školy.

Mediálna výchova

Oblasť zahŕňa prácu s odbornou literatúrou, vyhľadávanie informácií na internete, rozhovory o prečítaných textoch, o programoch v televízii a rozhlase, o osobných zážitkoch žiakov. Učí žiaka hľadať informácie ,práci z populárno-vedeckou literatúrou a webových stránok.

Témy: Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach.

Tvorba projektu a prezentačných zručností.

Žiaci sa prostredníctvom vlastných projektov učia získavať informácie spracovať ich, prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s využitím informačných a komunikačných technológií.

Témy : Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek. Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Ochrana života a zdravia

6. ročník

Časová dotácia: 2 hod týždenne/ 66 hod ročne/

Charakteristika predmetu

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie, je to pre žiakov priateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov jednotlivých regiónov, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich.

Ciele predmetu geografie je:

Získať základné vedomosti o Austrálii a Amerike, geografických charakteristikách obidvoch svetadielov rozvíjať si chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta, vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi - plány miest, autoatlas, mapy nainštalovať, riešiť modelové situácie vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí, rozumieť grafom, diagramom, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho, diskutovať o návrhoch, oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť, orientovať sa na mape podľa súradníc, podľa príkladov vysvetliť ako vzniká pohorie, kaňon, rieka, ľadovec, púšť, dažďový prales, uviesť príklady v jednotlivých regiónoch sveta so zameraním na Austráliu a Ameriku, pripraviť projekt, získavať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať vypracovať a odprezentovať ho, diskutovať o geografických zaujímavostiach - prírodných a kultúrnych, získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, tvoriť mentálne mapy so symbolmi, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Základné otázky geografie sú: Čím je to zaujímavé? Kde to je? Ako to vyzerá? Ako to vzniklo? Ako tam žijú ľudia?

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 6. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

čitateľskej gramotnosti - čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov - grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov, rozvíjanie vizuálnej gramotnosti. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť geografie pôjde najmä o vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach sveta. Veľkú časť geografie venujeme rozvíjaniu kultúrnej gramotnosti, získavaniu informácií o rôznych kultúrach sveta a jej hodnotenie. Matematická gramotnosť je spojená najmä so štatistikou, vyjadrením údajov humánnej geografie. Mediálna gramotnosť sa rozvíja u

žiacov najmä v častiach regionálnej geografie prihodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou. V týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

Planéta Zem a na nej Austrália a Amerika

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard, požiadavky na výstup z celého stupňa
Orientácia na mape svetadielov, orientácia na mape sveta - tematické mapy, čítanie rôznych druhov máp, poznať svetadiely, oceány.	Zemeguľa, mapa, geografické súradnice, poloha miesta na Zemi, určovanie miesta na zemi v geografickej sieti, poludníky, rovnobežky, geografická sieť, tematické mapy, svetadiely, oceány, mapa sveta,	Určiť na ktorej pologuli sa nachádzajú svetadiely, čítať mapy podľa legendy mapy Určiť polohu miesta na Zemi geografickými súradnicami
Pásmovitosť na Zemi. Podnebné pásma, rastlinné pásma	Poloha Zeme voči Slnku, dopad slnečného žiarenia na zem, pásmovitosť, podnebné pásma - studené, mierne, subtropické, tropické	Vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiem.
Poloha Austrálie	Poloha Austrálie Fyzickogeografická, matematicko-geografická	Vytvoriť mentálnu mapu z pojmov, týkajúcich sa Austrálie. Prezentovať získané poznatky. Určiť polohu Austrálie na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom. Určiť polohu Austrálie geografickej sieti.
Prírodné pomery	Prírodné pomery Podnebie, podnebné pásma na Zemi, Austrália v podnebných pásmach, povrchové celky Austrálske Alpy, Ayers Rock, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo, koala, kengura, eukalyptus, životné prostredie Gondwana, Pangea	Prezentovať poznatky odborného textu, zatriediť ich. Vysvetliť kauzálne vzťahy. Vysvetliť, prečo sa v Austrálii nachádzajú niektoré druhy inde na svete nie. Diskutovať o zaujímavosti. Opísať vznik svetadielov a príčinu existencie typických živočíchov len na austrálskom svetadieli.
Obyvateľstvo v Austrálii	Obyvateľstvo v Austrálii a objavenie a príchod	Opísať spôsob príchodu Európanov do Austrálie a spôsoby

	prvých obyvateľov a ich spolužitie s Aboriginmi, Aboriginovia, objavenie Austrálie Jamesom Cookom	spolužitia s domorodcami.
Mestá a život v nich, kultúrna rôznorodosť	Mestá a život v nich, kultúrna rôznorodosť, typy sídíel v Austrálii, multikultúrne mestá, Sydney, Brisbane, Melbourne, Canberra	Vytvoriť zoznam zaujímavých miest Austrálie. Porovnať vybrané mestá Austrálie podľa polohy, štruktúry obyvateľstva.
Kultúra	Kultúra, veda, šport	Vysvetliť druhy kultúry a ich význam pre život človeka Vymenovať druhy kultúry alebo športu, ktoré preslávili Austráliu , predstavitel'ov vedy, kultúry, športu -aktualizovať zostaviť zoznam športovcov.
Spoločenské zvyky	Spoločenský zvyk, tradícia, čo potrebujeme vedieť pri ceste do Austrálie	Opísať čo všetko je potrebné si uvedomiť pri ceste do Austrálie, ktoré by sme mali dodržiavať pri návšteve Austrálie.
Austrálske naj	Austrálske naj	Vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Austrálie podľa navrhnutých kritérií.

Amerika

Poloha Ameriky	Poloha Ameriky vo vzťahu k ostatným svetadielom a oceánom	Na mape určiť polohu Ameriky vo vzťahu k iným svetadielom. Zostrojiť mentálnu mapu. Čítať geografickú mapu, určovať polohu podľa geografických súradníc.
Podnebie, faktory ovplyvňujúce podnebie	Podnebie, faktory ovplyvňujúce podnebie (morské prúdy, geografická šírka, prúdenie vetrov), Podnebné pásma, Geografická šírka, oceány -morské prúdy, vetry, povrch	Podľa mapy určiť oblasti jednotlivých podnebných pásíem a ich charakteristické znaky. Opísať ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ameriky.
Povrch - pohoria,	Povrch - pohoria, nížiny	Vysvetliť ako vznikli pohoria na

nížiny	vznik pohoria, - vrásové, kryhové, Kordillery, Andy, Amazonská nížina,	príkladoch podľa tematických máp obrázkov, fotografií, blokdigramov, Opísať Amazonskú nížinu.
Vodstvo na pevnine	Vodstvo na pevnine, okolo pevniny Mississippi, Amazonka, 5 veľkých jazier, vodopády Niagarské, vznik vodopádov na rieke. Prieplav (Panamský) zálivy (Golfský, Hudsonov) prieliv (Magalhaesov, Beringov)	Pracovať s mapou, vysvetliť vznik rieky, činnosť rieky, vznik vodopádov
Rastlinstvo a živočíšstvo	Rastlinstvo a živočíšstvo - súvislosť rastlinstva a podnebných pásiem, národné parky rastlinné pásma (tundra, tajga, listnaté lesy, stepi - prérie, pampy, púšte, dažďové lesy) Národné parky -Yelowstonský, Yossemitický	Vysvetliť vznik podnebných pásiem Vysvetliť vzťahy podnebné pásmo- rastlinné pásmo Podľa mapy ku každému podnebnému pásmu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov
Obyvateľstvo v Amerike	Obyvateľstvo v Amerike, príchod Európanov, Mayovia, Aztékovia, Inkovia, Súčasný zloženie obyvateľstva	Opísať príchod Európanov a Afričanov do Ameriky. Opísať v ktorých oblastiach žili staré civilizácie a čím prispeli k rozvoju vedy. Získavať údaje z grafov, diagramov
Štáty v severnej Amerike	Štáty v severnej Amerike a hlavné mestá, USA, Kanada, Mexikorozmiestnenie obyvateľstva	Určiť tri štáty a hlavné mestá. Oblasti husto a riedko osídlené
Štáty v južnej Amerike	Štáty v južnej Amerike a vybrané hlavné a veľké mestá	
Život v mestách	Život v mestách a jeho problémy, mesto, hlavné mesto, megalopolis	Porovnať mestá v Amerike podľa veľkosti, štruktúry mesta, obyvateľstva Vymenovať problémy, ktoré môžu byť v jednotlivých

		mestách riešenia problémov súvisiacich s rastom miest
Život mimo miest Vidiecke sídla	Život mimo miest Vidiecke sídla, typy vrôznych svetadieloch	Opísať spôsob života vo vidieckych sídlach , aké typy sídiel sú v Amerike _____
Kultúra	Kultúraumenie, veda, šport, zamestnanieobyvateľov	Vymenovať, ktoré druhy kultúry alebo športu preslávili Ameriku, predstavitel'ov vedy, kultúry, športu - aktualizovať. Zostaviť zoznam športovcov.
Spoločenské zvyky	Spoločenské zvyky	Opísať zvyky, čo je vhodné, čo nevhodné pri ceste do Ameriky
Naj Ameriky	Naj Ameriky	Vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Ameriky podľa určitých kritérií Opísať ako vytvoriť systém kritérií hodnotenia najzaujímavejších miest

Učebné zdroje:

- Likavský a kol.: Geografia pre 6. ročník ZŠ, VKÚ, 2009 , geografický zošit pre 6.ročník
- Odborné časopisy: Nationalgeographic, GEO, Ľudia a zem

Hodnotenie

Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy a projekty- známku.

Učebné osnovy podľa školského vzdelávacieho programu – Príloha ISCED 2 – r.2009 1.upravená verzia

7. ročník

Časová dotácia:2 hod týždenne/ 66 hod ročne /

Charakteristika predmetu

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. V 7. ročníku je obsahom štúdia geografie svetadiel Afrika a Ázia. Poznatky sú interpretované nielen v teoretickej, ale aj v praktickej rovine a sú poskytované motivačným spôsobom.

Ciele geografie v 7. ročníku:

Získať základné vedomosti o Afrike a Ázii, geografických charakteristikách oboch svetadielov.

Rozvíjať si chuť učiť sa,rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich.

Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta.

Rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním referátov. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.

Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch sveta. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 7. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

Čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať.

Získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, map, tabuliek, štatistických údajov.

Čítať obrázky, rozvíjať vizuálnu gramotnosť.

Vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach sveta.

Získavanie informácií o rôznych kultúrach sveta a ich hodnotenie.

Hodnotenie vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou, v týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard, požiadavky na výstup z celého stupňa
Premeny Zeme	Podnebné oblasti Zeme (pasáty, monzúny) Prví ľudia na Zemi (Afrika, Ázia) Vznik kultúr, rasy, náboženstvá (Afrika, Ázia)	
Projekty – Afrika, Ázia		
Afrika	Poloha, zobrazenie Afriky na mapách Členitosť pobrežia	Práca s mapou – zemepisné súradnice, rovník, obratníky, rovnobežky, poludníky, nultý poludník Oceány, moria, prielivy, prieplavy, poloostrovy a ostrovy
Povrch	Povrch Afriky – pohoria Kilimandžáro. Pohoria, náhorné plošiny, panvy, púšte, nížiny, poloha povrch. celkov na mape, Atlas, Etiópska vysočina, Dračie vrchy, Kilimandžáro,	Pomenovať najvyššie pohoria, -ukázať púšte, panvy, nížiny -podľa obrázkov opísať Saharu a oázu

Podnebie, podnebné pásma	<p>východoafrická priekopová prepadlina,</p> <p>Podnebné a rastlinné pásma . Púšť, sahel, savana, tropický dažďový prales.</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo Šírkové a výškové pásma a stupne, typické živočíšstvo, vznik pôd, prírodné krajiny, ich rozloženie, Národné parky (Serengeti, Krugerov NP)</p>	<p>Opísať vplyv vetrov, morských prúdov a nadmorskej výšky na podnebie, vysvetliť prúdenie pasátov Vysvetliť pásmovitosť, jej príčiny a dôsledky, ochrana prírody-národné parky</p>
Vodstvo	<p>Vodstvo – jazerá, rieky. Rieky: Níl, Niger, Kongo, Zambezi, Orange Jazerá: Čadské, Tanganika, Viktóriine Vodopády: Viktóriine, bezodtokové územia</p>	<p>spoznať veľtoky Afriky, prírodné krásy– vodopády, jazerá</p> <p>Vedieť ukázať jednotlivé rieky, jazerá a vodopády Vedieť vysvetliť rozdiely vo vodnatosti riek</p>
Obyvateľstvo a sídla.	<p>Pôvodní obyvatelia, staré civilizácie, náboženstvá . Rasy a ich lokalizácia, kočovné kmene, prví ľudia, rozmiestnenie obyv., Najvýznamnejšie sídla: Alexandria, Káhira, Pretória...</p>	<p>Opísať život obyvateľov v rozličných častiach, spoznať globálne problémy obyvateľov – hlad, choroby, náboženské a kultúrne spolunažívanie Vedieť charakterizovať skupiny obyvateľov -poznať hlavné mestá veľkých štátov, -vedieť ich ukázať na mape</p>
Hospodárstvo, školstvo, zdravot., cest. ruch	<p>Nerastné suroviny, rybolov, farebné kovy, zlato, diamanty, negramotnosť, civilizačné choroby, najnavštevovanejšie miesta CR-safari parky</p>	<p>opísať hospodárstvo svetadielu, jeho zameranie, spoznať najvyspelejšie hosp. krajiny a rekreačné strediská poznať príčiny vysokej chorobnosti a úmrtnosti obyvateľstva -vytvoriť projekt zaujímavých miest CR v Afrike</p>

Oblasti a štáty Afriky	Severná Afrika, západná, východná a južná Afrika,	Charakterizovať oblasti z hľadiska prírodného, kultúrneho, spoznať veľké mestá, zameranie hospodárstva, problémy obyvateľov v oblastiach, NP a pamiatky UNESCO
Pamiatky UNESCO	Pyramídy v Gize.....	Vedieť príčinu vzniku pyramíd a ich význam pre spoločnosť
Ázia	Poloha, zobrazenie Ázie na mapách - Ázia na severnej pologuli	Práca s mapou – zemepisné súradnice, rovník, obratník Raka, rovnobežky, poludníky, dátumová hranica, časové pásma
Poloha	Poloha Členitosť pobrežia	Na mape určiť polohu Ázie vo vzťahu k iným svetadielom a geografickým súradniciam, okrajové body, oceány, moria, poloostrovy a ostrovy -poznať cestovateľov, ktorí skúmali oblasť
Povrch	Povrchové celky: Himaláje, Karakoram, Pamír, Západosibírska nížina, Veľká čínska nížina, Tibetská náhorná plošina, Púšť Gobi	Vedieť vysvetliť, ako vznikli pohoria na príklade Himalájí, vznik sopiek a zemetrasenia, najväčšie nížiny Pohyb zemských plátí zóny oblastí sopečnej a zemetrasnej činnosti vo svete . Príklady najväčších sopiek na svete
Podnebie, pod. pásma	Podnebné pásma a oblasti, vznik monzúnov Rôznosť podnebia v závislosti od podnebných činiteľov. Podnebné oblasti – severná oblasť, suchá oblasť v juhozápadnej časti Ázie, monzúnová oblasť v južnej Ázii. Klimatické diagramy z rôznych častí Ázie (hlavné znaky podnebného pásma, oblasti).	Určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiem a ich charakteristické znaky, opísať, ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ázie,
Vodstvo	Toky riek: Žltá, Perlová, Modrá, Mekong, Ganga,	Vie ukázať jednotlivé rieky, jazerá -vie vysvetliť rozdiely vo vodnatosti riek

	Indus, Euphrat , Tigris.... Jazerá: Kaspické more, Bajkal, Aral, Mŕtve more	charakterizovať rieky, jazerá oblastí
Rastlinstvo a živočíšstvo, pôdy	Šírkové a výškové pásma a stupne, typické živočíšstvo, vznik pôd, využívanie prírod. krajín človekom	Vedieť vysvetliť vznik pásiem a stupňov -opísať faktory ktoré ovplyvňujú vznik rastlinstva a živočíšstva -priradiť k podnebnému pásmu rastlinné stupne
Obyvateľstvo a sídla	Rasy a ich lokalizácia, rozmiestnenie obyvateľov, kočovné kmene, kultúrne rozdiely, náboženstvá Najvýznamnejšie sídla: Tokio, Peking, Dillí, Bombaj, Bagdad, Damask, Teherán, Manila, Jakarta...	najľudnatejšie štáty sveta, staré civilizácie, spôsob života, veľkomestá a ich problémy Vedieť charakterizovať skupiny obyvateľov podľa farby pleti -poznať rozdiely v ázijských náboženstvách -poznať hlavné mestá veľkých štátov,
Hospodárstvo	Priemysel, nerastné suroviny, poľnohospodárske plodiny- ryža, bataty, bavlník, juta, živočíšna výroba Ázijské tigre, elektrotechnika, robotizácia, filmový priemysel - Bollywood	Svetadiel bohatý na nerastné suroviny, zameranie hospodárstva, doprava, rekreačné strediská a kultúrne pamiatky Vedieť vymenovať najdôležitejšie poľnoh. plodiny -poznať lokality pestovania plodín a chovu zvierat -poznať svetové značky výrobcov automobilov, elektroniky -ovládať miesta výskytu ner. surovín – ropa, zem. Plyn
Oblasti a štáty Ázie	Juhozápadná Ázia: Štáty Arabského polostrova, Turecko, štáty Perzského zálivu Južná Ázia – ďalšie štáty India, Nepál, Afganistan...	Ukázať na mape najstaršie mestá sveta - vedieť zhodnotiť problémy s preľudnením, -chápať vplyv náboženstva pre život- poznať mená slovenských horolezcov na osemtisícovkách ekologické problémy spojené s pobytom horolezeckých výprav vymenovať oblasti, naj štáty a ich

	Juhovýchodná Ázia Vietnam, Thajsko, Malajzia, Filipíny, Indonézia Východná Ázia – ďalšie štáty Čína, Štáty Kórejského polostrova, Japonsko... Severná Ázia Ázijská časť Ruska, Mongolsko... Stredná Ázia Kazachstan, Kirgizsko, Turkménsko, Azerbajdžan... Ázijské naj... – zaujímavosti, rekordy	hlavné mestá, charakterizovať štáty z jedn. hľadísk opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, vymenovať problémy krajín -význam Hodvábnej cesty- Samarkand, Buchará ekol. prob. vysychania Aralského jazera spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov na základe projektov vybrať najzaujímavejšie miesta v Ázii
Zaujímavosti prírody Ázie	Národné parky, pútnické miesta	Chápať význam ochrany prírody
Kultúrne pamiatky UNESCO	Kultúrne pamiatky UNESCO	Chápať dôvody ochrany kultúrnych hodnôt

Učebné zdroje:

- Tolmáči a kol.: Geografia pre 7. ročník ZŠ, VKÚ, 2010, geografický zošit pre 7. ročník, Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta
- Encyklopédie a odborné časopisy : National Geographic, GEO, Ľudia a Zem, Historická revue
- DVD filmy a výukové programy : Zázračná planéta, ďalšie podľa priebežnej ponuky
- internet: internetové geografické portály, interaktívne testy.

Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce. Použité budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy a projekt. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známka. Učebné osnovy podľa školského vzdelávacieho programu – Príloha ISCED 2 – r.2010 upravená verzia

8. ročník

Časová dotácia: 2 hod týždenne/ 66 hod ročne /

Charakteristika predmetu

V 8.ročníku sa predmet zameriava na región Európy. V tomto regióne leží aj naša krajina.

Po spoznaní prírodných pomerov svetadiela sa budeme venovať jeho obyvateľstvu, sídlam, hospodárstvu a nezabudneme ani na strediská cestovného ruchu. Neskôr sa podrobnejšie budeme venovať oblastiam a štátom jednotlivých častí Európy.

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Žiaci pri vyučovaní sa oboznámia nielen s geografickou polohou svetadielov, ale spoznajú tiež spoločenské zvyky, zaujímavosti a rekordy v jednotlivých svetadieloch.

V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Do predmetu sú zaradené prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ekologická výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektov a ich prezentácia.

Ciele geografie v 8. ročníku:

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Ciele geografie v 8. ročníku:

- získať základné vedomosti o Európe ako celku, komplexne hodnotiť svetadiel z hľadiska jeho prírodných i kultúrnych charakteristík,
- komplexne a podrobne spoznať jednotlivé štáty svetadiela aj z hľadiska príťažlivosti pre turistov,
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,
- prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívности a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov s mapou a zaujímavými miestami oboch svetadielov . Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch oblasti. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie,
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách, vedieť nájsť mapu a informácie na internete,
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť,

- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov,
- získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 8. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

- čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie a vhodným spôsobom ich triediť,
- získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp,
- získavanie informácií zo zdrojov na internete, správne ich triediť,
- čítať obrázky a mapy, rozvíjať vizuálnu gramotnosť.
- získavanie informácií o rôznych krajinách a ich hodnotenie,
- hodnotenie vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou, v týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard, požiadavky na výstup z celého stupňa
Európa	<p>Poloha, rozloha a ohraničenie Európy Eurázia, Ural, Emba, Kaukaz, Kaspické more, Bospor, Dardanely, rozloha, geografické súradnice, obratník Raka, nultý poludník, severná polárna kružnica, severná pologuľa, kontinent, svetadiel</p> <p>Členitosť pobrežia Polostrovy: Škandinávsky, Pyrenejský, Apeninský, Jutský, Balkánsky Ostrovy: Britské, Island, Sicília, Sardínia, Korzika, Kréta Moria: Stredozemné, Severné, Čierne, Baltské Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán</p>	<p>- pozná rozlohu Európy, vie určiť hranicu medzi Európou a Áziou;</p> <p>- vie porovnať rozlohu Európy s ostatnými svetadielmi</p> <p>- vie určiť polohu svetadiela geografickými súradnicami</p> <p>- vie určiť polohu svetadiela vzhľadom na rovník, nultý poludník, severnú polárnu kružnicu</p> <p>- vie určiť polohu Európy vzhľadom na ostatné svetadiely</p> <p>- ukázať na mape oceány, moria, prielivy, prielavy, polostrovy a ostrovy, vedieť rozdiel medzi ostrovom a polostrovom</p>
	Povrch nížiny, pohoria, preliačiny,	Odlíšiť nížiny a vysočiny, určiť

<p>Európa</p> <p>Prírodné a človekomvytvorené osobitosti regiónu</p>	<p>sopky, ľadovce, fjordy, Alpy, Karpaty, Pyreneje, Apeniny, Škandinávске vrchy, Dináre, Ural, Stará planina (Balkán), Mont Blanc, Etna, Vezuv, Hekla, Východoeurópska nížina</p> <p>Podnebie, počasie podnebné pásma – studené, mierne, teplé (subtropické) podnebné oblasti – oceánska, prechodná, pevninová podnebné činitele – geografická poloha, vetry, morské prúdy, vzdialenosť od oceána, nadmorská výška, rozloženie pohorí Golfský prúd, prevládajúce západné vetry</p> <p>Vodstvo úmorie Atlantického oceána, SĽO, bezodtoková oblasť (povodie Kaspického mora), Volga, Dunaj, Rýn, Pád, Odra, Visla, Tiber, Temža, Seina, Pečora, Rhôna, Dneper Ladožské jazero, Balaton, Ženevské jazero... Prieplav Rýn – Mohan – Dunaj Golfský prúd</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo tundra, tajga, zmiešané a listnaté lesy, lesostepi a stepi, subtropická krajina výškové stupne v pohoriach Tatranský národný park</p> <p>Obyvateľstvo Rusi, Nemci, Francúzi, Taliani, Angličania Slovania, Germáni,</p>	<p>na mape vybraté povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná názov najvyššieho vrchu Európy a jeho nadmorskú výšku - vie určiť na mape sopečné oblasti v Európe, pozná najznámejšie sopky <p>Určiť a ukázať na mape rozloženie podnebných pásiem v jednotlivých oblastiach svetadiela podľa geografickej šírky. Opísať vplyv vetrov, morských prúdov a nadmorskej výšky na podnebie, vysvetliť prúdenie pasátov</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná vplyv Golfského prúdu na podnebie priľahlých pevnín <ul style="list-style-type: none"> - spoznať veľtoky Európy, prírodné krásy – vodopády, jazerá. Určiť vybrané celky na mape. Spoznať vplyv Golfského prúdu, činnosť ľadovca pri vzniku jazier. - vie ukázať na mape, cez ktoré štáty pretekajú najväčšie rieky - vie určiť bezodtokovú oblasť <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pásmostosť, jej príčiny a dôsledky, ochrana prírody-národné parky
--	--	--

	<p>Románi, Ugrofíni rozmiestnenie obyv., hustota zaľudnenia, štruktúra obyv. (rasová, náboženská, veková, podľa pohlavia) mestské a vidiecke sídla, urbanizácia Moskva, Paríž, Londýn, Madrid, Sankt-Peterburg, Neapol, Berlín, Atény, Barcelona, Rím...</p> <p>Sídla</p> <p>Hospodárstvo</p> <p>Cestovný ruch</p> <p>Projekt – Zaujímavémestá</p>	<p>- charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva, poznať husto a riedko osídlené oblasti, spoznať globálne problémy obyvateľov, - - vedieť odlíšiť štruktúru - vysvetlí ako prírodné pomery ovplyvňujú život ob. - pozná hlavné národy sústredené v Európe - určí, ku ktorej rase patrí obyv. Európy - vymenuje najpočetnejšie jazykové skupiny - určí prevládajúce náboženstvá a oblasti ich rozšírenia</p> <p>obyvateľstvapoznať najväčšie mestá sveta, strediská a miesta rekreácie, podľa mapy určiť geografickú polohu akéhokoľvek mesta v regióne</p> <p>- opísať hospodárstvo svetadielu, jeho zameranie, spoznať najvyspelejšie hosp. krajiny</p> <p>Vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch</p> <p>Vytvoriť plagát s vyznačenými zaujímavými miestami a ich stručnou charakteristikou</p>
Oblasti a štátyEurópy	Oblasti a štátyEurópy SpoznávameEurópu	Na obrysovej mape pomenovať všetky štáty

	<p>Európska únia stredná, západná, severná, južná, juhovýchodná a východná Európa; spoločná mena v štátoch EÚ politická mapa Európy</p>	<p>Európy a ich hlavné mestá Spoznať najvýznamnejšie hospodárske zoskupenie krajín, členov, orgány EÚ</p>
Stredná Európa	<p>Stredná Európa- prehľad Karpaty, Česká vysočina, Alpy, Dunaj, Labe, Odra, Visla úrodné pôdy – rastlinná a živočíšna výroba Slovenia, Germáni, Ugrofíni ťažobný priemysel, strojárstvo</p> <p>Slovensko – prírodné pomery Slovensko – hospodárstvo, obyvateľstvo Karpaty, Tatry, Nízke Tatry, Malá a Veľká Fatra, Poľana, nížiny, mierne podnebie, Dunaj, Váh, Hron, plesá Bratislava, Košice, Prešov... priemysel: strojársky, hutnícky, chemický, potravinársky, výroba elektrickej energie</p> <p>Česko Čechy, Morava, Sliezsko Česká vysočina, Krkonoše, Šumava, Polabská nížina, úvaly, Labe, Vltava, minerálne pramene – kúpele, kaolín, hnedé a čierne uhlie, strojárstvo, chemický, textilný priemysel, sklárska výroba Praha, Brno, Ostrava Priepasť Macocha, Český raj</p> <p>Poľsko</p>	<p>- charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok</p> <p>- komplexne charakterizovať jednotlivé štáty z jednotlivých geografických hľadísk,</p> <p>- opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín</p> <p>- spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest. ruchu v jednotlivých krajinách</p> <p>- opíše oblasti vhodné pre poľnohospodársku výrobu, najvýznamnejšie strediská priemyselnej výroby, najdôležitejšie výrobky a zaujímavosti typické pre jednotlivé štáty</p> <p>- pomocou mapy získa údaje o ťažbe nerastných surovín - charakterizuje dopravu v jednotlivých štátoch a vymenuje najväčšie letiská</p>

	<p>nížiny, pahorkatiny, Tatry, jazerá, Odra, Visla, čierne a hnedé uhlie, síra Horné a Dolné Sliezsko Waršava, Katowice, Krakov, Wroclav, Poznaň, Štetín, Gdansk, Gdynia</p> <p>Maďarsko nížiny, černoze, pústa, Dunaj, Tisa, Balaton, teplé minerálne pramene, pšenica, kukurica, cukrová repa, slnečnica, zelenina, ovocie, vinič, bauxit, Budapešť, Debrecín, Miškovec, Segedín, Pécs, Győr</p> <p>Rakúsko Alpy, Vysoké Tatry, Dunaj, jazerá, alpské pasienky, lesy, magnezit, kamenná soľ, vodné elektrárne, turistika, rekreácia, zimné športy Viedeň, Graz, Linz, Salzburg, Innsbruck</p> <p>Švajčiarsko Alpy, Rýn, jazerá, vodné elektrárne, horské lúky a pasienky, presné strojárstvo, hodinky, lieky, syry, čokoláda, banky, Bern, Zürich, Ženeva, Bazilej, neutrálny štát, cestovný ruch kniežatstvo Lichtenštajnsko –cestovný ruch</p> <p>Nemecko spolková republika, Rýn, Labe, Dunaj, čierne a hnedé uhlie, draselné soli, kamenná soľ Porúrie, Porýnie, Sasko rozvinutý priemysel –</p>	<p>a prístavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí možnosti využitia jednotlivých oblastí a miest v Európe pre rozvoj cestovného ruchu - určí štáty patriace do EÚ a štáty snažiace sa o vstup do EÚ - uvedie, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky - navrhne cestu po strednej Európe na základe získaných poznatkov
--	--	--

	<p>strojárstvo: námorné lode, automobily, lietadlá, elektronika, elektrotechnika, optické prístroje</p> <p>Berlín, Hamburg, Brémy, Mníchov, Kolín nad Rýnom, Lipsko, Frankfurt nad Mohanom, Drážďany</p> <p>Cestujeme po strednejEurópe</p>	
Západná a severnáEurópa	<p>Prehľad oblasti</p> <p>výhodná poloha, nížiny, lúky, pasienky, vodné elektrárne, veľké prístavy, Germáni, Románi veľká hustota zaľudnenia, prisťahovalci</p> <p>nerastné suroviny – čierne uhlie, železná ruda, uránová ruda, ropa, zemný plyn</p> <p>priemysel – strojársky, chemický</p> <p>spotrebný, potravinársky, rybolov</p> <p>VeľkáBritánia</p> <p>Anglicko, Wales, Škótsko, Severné Írsko, Temža, Severn, Lamanšský prieliv, rybolov, ropa a zemný plyn v Severnom mori, strojárka, chemická a textilná výroba; Londýn, Birmingham, Manchester, Liverpool, Glasgow</p> <p>Edinburgh, Belfast</p> <p>cestovný ruch – Westminster, Stonehenge, Oxford, Cambridge</p> <p>Írsko</p> <p>zelený ostrov – lúky, pasienky</p> <p>veľké vyst'ahovalectvo; boj za zjednotenie celého Írska</p>	<p>- charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok</p> <p>- podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho</p> <p>- lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta</p> <p>- opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín</p>

<p>Severná Európa</p>	<p>(IRA) rybolov, chov hovädzieho dobytku a oviec; Dublin</p> <p>Francúzsko a Monako Alpy, Pyreneje, Centrálny masív, Korzika, Loire, Rhône, Seina, Rýn pšenica, vinič, ovocinárstvo, Parížska panva, Lotrinsko, Alsasko, jadrové elektrárne, Paríž, Marseille, Lyon, Strasbourg, Bordeaux cestovný ruch – Paríž (Louvre), francúzska Riviéra, Alpy, Lurdy... kniežatstvo Monako – kasína, bankovníctvo, Formula 1</p> <p>Belgicko, Holandsko a Luxembursko priekopníci hospodárskej spolupráce v Európe, husto zaľudnené štáty, Flámi, Valóni, preliačiny, poldre, brúsenie diamantov, kvetinové polia Brusel – sídlo najvyšších orgánov EÚ; Antverpy, Amsterdam, Rotterdam, Haag, námorná, riečna, letecká a železničná doprava Luxemburg – medzinárodné banky, hutníctvo, cudzinci</p> <p>Severná Európa výhodná prímorská poloha, Škandinávia, Škandinávске vrchy, vysočiny, fjordy, ľadovce, jazerá, krátke vodnaté rieky, lesy, sopky, rybolov, Germáni, Ugrofíni, baltské národy, námorná doprava, vodná energia, Laponsko, spätosť</p>	<p>- spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest. ruchu v jednotlivých krajinách</p> <p>- opíše oblasti vhodné pre poľnohospodársku výrobu, najvýznamnejšie strediská priemyselnej výroby, najdôležitejšie výrobky a zaujímavosti typické pre jednotlivé štáty</p> <p>- pomocou mapy získa údaje o ťažbe nerastných surovín - charakterizuje dopravu v jednotlivých štátoch a vymenuje najväčšie letiská a prístavy</p> <p>- určí štáty patriace do EÚ a štáty snažiace sa o vstup do EÚ - uvedie, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky</p>
------------------------------	--	---

	<p>s prírodou a ochrana prírody</p> <p>Dánsko a Island Jutský polostrov, Sjaelland, Fyn, Skagerrak, Kattegat, Faerské ostrovy, Grónsko, orná pôda, rybolov, ropa a zemný plyn v Severnom mori, námorná doprava, trajekty, Kodaň ostrovný štát, činné sopky, ľadovce, gejzíry, horúce pramene, využitie geotermálnej energie, pasienky – dobytok, ovce; rybolov, Reykjavík</p> <p>Nórsko fjordy, ľadovce, vodné elektrárne, spracovanie dreva, výroba papiera, ťažba ropy, prístavy, rybolov, námorná doprava, Oslo, Bergen</p> <p>Švédsko lesy, jazerá, vodné elektrárne, ťažba dreva, najkvalitnejšia železná ruda, hutníctvo – kvalitná oceľ, strojárstvo, spracovanie dreva – papier, nábytok; Štokholm, Goteborg, Malmo</p> <p>Fínsko Botnický záliv, Fínsky záliv, krajina tisícich jazier, močiare, rybolov, chov sobov, lesy, drevospracujúci priemysel – papier, celulóza, nábytok rašelina, fosfáty Helsinki, Espoo, Turku, Tampere</p> <p><u>Pobaltské štáty</u> Litva, Lotyšsko, Estónsko</p>	
--	--	--

	prístavy pri Baltskom mori Západná Dvina, Neman, jazerá, močiare, rašelina, horľavé bridlice, jantár, krmoviny, rybolov Vilnius, Riga, Tallin, Klajpeda	
Južná a juhovýchodná Európa	<p>Prehľad oblasti Stredozemné more, ostrovy, Pyreneje, Alpy, Apeniny, sopky – Etna, Vezuv; Pádská nížina, Tajo, Ebro, Duero, Pád, subtropické podnebie, Románi – Taliani, Španieli; citrusy, olivy, vinič, rybolov; strojárstvo – dopravné prostriedky, chemický a potravinársky priemysel námorná doprava, cestovný ruch; Gibraltár</p> <p>Španielsko Kanárske ostrovy, Baleáry, Sierra Nevada, Pyreneje, Tajo, Ebro, Duero, olivy, vinič, citrusy, korkový dub, ortuť, Katalánsko Baskicko, Madrid, Barcelona, Valencia, Sevilla, Zaragoza, krajina cestovného ruchu horský štát Andorra – obchod a cestovný ruch</p> <p>Portugalsko Azory, Madeira, Lisabon, Porto, citrusy, mandle, figy, datle, olivy, vinič, korkový dub, rybolov (sardinky), spracovanie rýb, príjmy z cestovného ruchu</p> <p>Taliansko, SanMaríno, Malta, Vatikán Sicília, Sardínia, Lipárske ostrovy, Alpy, Apeniny,</p>	<p>- charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok</p> <p>- podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho</p> <p>- lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta</p> <p>- opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín</p> <p>- spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých krajinách</p> <p>- opíše oblasti vhodné pre poľnohospodársku výrobu, najvýznamnejšie strediská priemyselnej výroby, najdôležitejšie výrobky a zaujímavosti typické pre jednotlivé štáty</p> <p>- pomocou mapy získa údaje o ťažbe nerastných</p>

<p>Juhovýchodná Európa</p>	<p>Pádska nížina, Etna, Vezuv, Pád, Tiber, najviac ryže v Európe, pomaranče, olivy, krovinaté porasty – macchie, ortuť, síra, soli, mramor strojárstvo – automobily, lode, elektrotechnika; hutníctvo, chemická, potravinárska, textilná a obuvnícka výroba Rím, Miláno, Turín, Janov, Benátky, Florencia, Neapol San Marino – príjmy z turistického ruchu Vatikán – najmenší štát sveta, stredisko katolíckej cirkvi a pápeža Malta – dôležitá poloha, cestovný ruch</p> <p>Grécko členité pobrežie – Peloponéz, Chalkidikí, Rodos, Kréta... Olymp, Korintský prieplav, pasienky – ovce, kozy vinič, olivy, figy, citrusy, tabak, hrozienka, rybolov, lov morských húb, hnedé uhlie, mramor, rudy, Athény, Pireus, Solún; námorná doprava cestovný ruch: stredomorská príroda, pláže, miesta gréckej histórie</p> <p>Balkánsky polostrov, Stará planina (Balkán), Dináre, Rila, Pirin, Karpaty; nížiny pozdĺž Dunaja, Savy, Drávy; černozeme – pšenica, kukurica, zelenina, vinič, ovocie Slovania, Románi Železné vráta; farebné kovy, Rumunsko – ropa a zemný plyn</p>	<p>surovín - charakterizuje dopravu v jednotlivých štátoch a vymenuje najväčšie letiská a prístavy</p> <p>- určí štáty patriace do EÚ a štáty snažiace sa o vstup do EÚ - uvedie, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky</p> <p>-opíše oblasti vhodné pre poľnohospodársku výrobu, najvýznamnejšie strediská priemyselnej výroby, najdôležitejšie výrobky</p>
-----------------------------------	---	---

	<p>cestovný ruch; zložité politické pomery</p> <p>AlbánskoMacedónsko a Čierna Hora Prokletije, jazerá – Skadarské, Ochridské, Prespanské; bohatstvo lesov, prírodný asfalt, rudy, Tirana, Drač Vardar, rudy chrómu, medi, železa – hutníctvo; Skopje</p> <p>Chorvátsko a Slovinsko Dalmácia, Dináre, Sáva. Dráva, poľnohospodárstvo – pšenica, kukurica, vinič, ovocie; vodná energia, strojárstvo, potravinárstvo, výroba chemikálií, hliníka; Záhreb, Rijeka; rekreačné oblasti (Pula, Zadar, Split, Makarska, Dubrovnik); Plitvické jazerá Julské Alpy, Karavanky, Kras bohatstvo dreva, vodnej energie Ľubľana, Maribor, Koper</p> <p>Srbsko Bosna a Hercegovina, Čierna hora Belehrad, Kosovo, Priština, Vojvodina, Novi Sad, Podgorica, prímorské rekreačné strediská, Kotorská boka, krasové plošiny Čierna Hora – ekologický štát Sarajevo, Moslimovia, Srbi, Chorváti, Sáva, Drina, Neretva pohoria – pasienky: dobytok, ovce, kozy; lesy občianska vojna (1992 – 1995)</p> <p>Bulharsko</p>	<p>a zaujímavosti typické pre jednotlivé štáty</p> <p>- pomocou mapy získa údaje o ťažbe nerastných surovín - charakterizuje dopravu v jednotlivých štátoch a vymenuje najväčšie letiská a prístavy</p> <p>- určí štáty patriace do EÚ a štáty snažiace sa o vstup do EÚ - uvedie, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky</p>
--	---	---

	<p>rekreačné strediská – Zlaté Pobrežie Čierneho mora, Dunaj, Marica, Rila, Pirin, Rodopy, Stará planina (Balkán), Hornotrácka nížina, černoze – zelenina, ovocie, pšenica, kukurica, slnečnica, tabak, vinič, bavlník, ruže</p> <p>Sofia, Plovdiv, Varna, Burgas, Stara Zagora, Ruse</p> <p>piesky, Nesebar</p> <p>Rumunsko</p> <p>Dunajská delta, Karpaty – lesy, Valašská nížina – poľnohospodárstvo: kukurica, pšenica, chov oviec, Dunaj, ložiská ropy – okolie Ploješti</p> <p>petrochémia, hutníctvo, strojárstvo, Bukurešť, Brašov, Kluž, Konstanca</p>	
Východná Európa	<p>Prehľad oblasti</p> <p>Východoeurópska nížina, Kaspická nížina, Karpaty, Ural, bezodtoková oblasť, Volga, Dneper, Don, tajga, lesostepi, stepi – černoze</p> <p>Slovania – Rusi, Ukrajinci, Bielorusi, baltské a ugrofínske národy, Moldavčania</p> <p>Moskva, Sankt Peterburg, Kyjev, Charkov, Minsk</p> <p>čierne uhlie, ropa a zemný plyn, železná ruda, farebné kovy, fosfáty, soli</p> <p>Ukrajina</p> <p>Čierne more, Azovské more, Krym, Karpaty, Krymské vrchy, Dneper, orná pôda: pšenica, kukurica, cukrová repa, slnečnica; čierne uhlie –</p>	<p>- podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho</p> <p>- lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta, opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín</p> <p>- opíše oblasti vhodné pre poľnohospodársku výrobu, najvýznamnejšie strediská priemyselnej výroby, najdôležitejšie výrobky a zaujímavosti typické pre jednotlivé štáty</p>

	<p>Donbas, mangánová a železná ruda – Krivoj Rog hutníctvo, strojárstvo, chem.pr. Podneprie, Dnepropetrovsk, Doneck, Charkov, Odessa, Kyjev, Ľvov, Užhorod, Černobyľ</p> <p>Bielorusko a Moldavsko Pinské močiare, Západná Dvina, Neman, Bug, Dneper – prieplyvy podzoly, Bielovežský NP, Minsk Pрут, černozeme, poľnohospodárstvo: vinohradníctvo, ovocinárstvo Kišiňov, Gagauzovia</p> <p>Rusko – prírodné pomery Rusko – hospodárstvo, obyvateľstvo Východoeurópska a Západosibírska nížina, Ural, Kaukaz, Altaj, Stredosibírska plošina, Volga, Ob, Jenisej, Lena, Amur, Bajkal; tajga – ťažba dreva, chov a lov kožušinovej zveri, stepi – černozeme: pšenica, kukurica, slnečnica, cukrová repa federatívny štát, autonómne republiky, pestré národnostné zloženie; ropa, zemný plyn, čierne a hnedé uhlie, železná ruda, farebné kovy, apatity, soli, zlato, diamanty, vodná energia Transsibírska magistrála, Bajkalsko-amurská magistrála, Moskovská oblasť, Ural, Povolžie, čiernomorské pobrežie, Západná Sibír, Východná Sibír, Ďaleký Východ Moskva, SanktPeterburg,</p>	<p>- pomocou mapy získa údaje o ťažbe nerastných surovín - charakterizuje dopravu v jednotlivých štátoch a vymenuje najväčšie letiská a prístavy</p> <p>- určí štáty patriace do EÚ a štáty snažiace sa o vstup do EÚ - uvedie, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky</p>
--	---	--

	Murmansk, Kazaň, Samara, Voronež, Novosibirsk, Omsk, Irkutsk, Vladivostok...	
	Spoznali sme náš svetadiel Krížom-krážom po Európe Európskenaj....	Na základe získaných poznatkov spracovať projekt o miestepodľa vlastného výberu - opísať, čo vás zaujalo v Európe

Učebné zdroje:

- Ružek, Likavský: Geografia pre 8. ročník ZŠ, VKÚ, 2011, geografický zošit pre 8.ročník, Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta
- Encyklopédie a odborné časopisy : National Geographic, GEO, Ľudia a Zem, Historická revue
- DVD filmy a výukové programy : podľa priebežnej ponuky
- internet: internetové geografické portály, interaktívne testy.

Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomne testy a projekt. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známka.

Učebné osnovy podľa školského vzdelávacieho programu – Príloha ISCED 2 – r.2010 upravená verzia

9. ročník

Časová dotácia: 2 hod týždenne/ 66 hod ročne /

Charakteristika predmetu

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Regionálna geografia Slovenska tvorí základ vyučovania geografie v 9. ročníku. Pre žiakov je prijateľným spôsobom podané ako získať veľa zaujímavých informácií o štáte, v ktorom žijú a pritom sa o ňom naučiť potrebné informácie. Regionálna

geografia nie je len opis javov, ale prostredníctvom konkrétnych príkladov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich.

Prostredníctvom geografie žiaci získavajú schopnosť rozpoznať a pochopiť význam tolerance a úcty k iným národnostiam, dôležitosť poznania a ochrany prírodnej a kultúrnej krajiny, kladný postoj k svojmu okoliu a k sebe samému.

Nezanedbateľnou súčasťou kompetencií, ktoré geografia buduje sú analýzy premien krajiny v čase a priestore. Ich cieľom je poznať zákonitosti vývoja krajiny a možnosti tvorby prognóz pri jej ďalšom využívaní, ochrane a zveľaďovaní.

Ciele geografie v 9. ročníku:

- získať základné vedomosti o Slovensku, geografických charakteristikách štátu,
- rozvíjať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych regiónoch,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním referátov. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete, orientovať sa na mape podľa súradníc,
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť,
- získavať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť, vyhodnocovať, vypracovať referát a odprezentovať ho,
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych,
- získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti:

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 9. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

- čitateľská gramotnosť – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov,
- vizuálna gramotnosť - čítanie obrázkov,
- prírodovedná gramotnosť - vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach ,
- kultúrna gramotnosť- získavanie informácií o rôznych kultúrach a jej hodnotenie,
- matematická gramotnosť - je spojená najmä so štatistikou, vyjadrením údajov humánnej geografie,

- mediálna gramotnosť sa rozvíja u žiakov najmä v častiach regionálnej geografie pri hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou.

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard, požiadavky na výstup z celého stupňa
Poloha Slovenska		Určiť na mape polohu Slovenska zemepisnými súradnicami
Povrchové celky	Pohoria, nížiny, kotliny	Na mape ukázať povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu a porovnať nadmorskú výšku podľa mapy Stručne opísať vznik slovenských pohorí Charakterizovať rozloženie nížin a kotlín na Slovensku a ich význam pre obyvateľstvo.
Premeny povrchu Slovenska	Vonkajšie činitele pôsobiace na povrch a príklady ich činnosti pri tvarovaní zemského povrch (pieskové presypy, sprašové nánosy, skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, pleso, meander, mŕtve rameno, močariská, jaskyne).	Opísať a ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch v jednotlivých častiach Slovenska a uviesť ich príklady. Vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá a vymenovať príklady.
Podnebie	Podnebné činitele Vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska Zmena podnebia s nadmorskou výškou a v priebehu roka na Slovensku	Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska. Opísať, ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu uviesť konkrétne príklady. Opísať podnebie na Slovensku ako sa mení počasie v priebehu jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo zrážok (použiť diagramy).
Vodstvo	Rieky (Morava, Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Hornád, Torysa, Dunajec). Jazerá a vodné nádrže (Veľké Hincovo pleso,	Na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Charakterizovať význam vodstva

	<p>Štrbské pleso, Oravská priehrada, Zemplínska šírava, Liptovská Mara, Gabčíkovo).</p> <p>Podzemné vody, minerálne a termálne (Žitný ostrov), kúpele (Piešťany, Bardejovské Kúpele, Trenčianske Teplice).</p> <p>Vodstvo v miestnej krajine.</p>	<p>na Slovensku na vybratých príkladoch.</p> <p>Opísať negatívne zásahy do vodstva Slovenska.</p> <p>Zhodnotiť možnosti využitia podzemných vôd. Vymenovať kúpele.</p>
Národné parky a pamiatky zaradené do zoznamu UNESCO	<p>TANAP, PIENAP, NP Nízke Tatry, NP Malá Fatra, NP Veľká Fatra, NP Slovenský raj, NP Muránska planina, NP Slovenský kras, NP Poloniny.</p> <p>Jaskyne Slovenského krasu, Vlkolíne, Spišský hrad a Spišská Kapitula, Bukové lesy Nízkych Beskýd, Bardejov, Banská Štiavnica a okolie.</p>	<p>Vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické</p> <p>Zdôvodniť význam ochrany vybratých objektov na Slovensku a vo svete.</p> <p>Porovnať vybrané NP Zeme a Slovenska.</p>
Obyvateľstvo a sídla	<p>Sídla: Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Bardejov, Bratislava, Komárno, Košice, Kremnica, Levoča, Nitra, Martin, Michalovce, Piešťany, Poprad, Prešov, Prievidza, Trnava, Trenčín, Zvolen, Žilina.</p>	<p>Porovnať povrch a osídlenie. Na základe porovnania uviesť, ktoré oblasti sú vhodné na osídlenia a ktoré nie. Uviesť podmienky pre vznik sídla.</p> <p>Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva na území Slovenska.</p> <p>Posúdiť príčiny nerovnomerného osídlenia územia.</p> <p>Vybrané sídla určiť na mape, charakterizovať ich polohu a uviesť ich stručnú charakteristiku (zo zdrojov).</p>
Aktivity človeka	<p>Hospodárstvo – ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod</p> <p>Cestovný ruch – Strediská letnej a zimnej rekreácie</p> <p>Prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra</p> <p>Miestna krajina</p>	<p>Charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka na Slovensku a odlíšiť ich.</p> <p>Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Slovenska.</p> <p>Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska.</p> <p>Podľa mapy vyznačiť dôležité oblasti pre CR a opísať ich zaujímavé miesta pre CR.</p>

Učebné zdroje:

- Tolmáči a kol.: Geografia pre 9. ročník ZŠ, Orbis, 2012
- geografický zošit pre 9.ročník, Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta
- Encyklopédie a odborné časopisy : Nationalgeographic, GEO, Ľudia a Zem, Historická revue
- DVD filmy a výukové programy : podľa priebežnej ponuky
- internet: internetové geografické portály, interaktívne testy.
- pracovné listy,
- časopisy, obrazový demonštračný materiál
- populárno-náučná literatúra

Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy a projekt. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známku.

- ústne odpovede (žiak bude ústne odpovedať minimálne 1x v danom štvrtroku)
- písomné odpovede(žiak bude skúšaný písomnou formou- testom, riešením problémových úloh minimálne 1x za polrok)
- hodnotená bude samostatná práca na hodinách, aktivita pri plnení úloh

Učebné osnovy podľa školského vzdelávacieho programu – Príloha ISCED 2 – r.2010 upravená verzia